ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของครัวเรือน : กรณี

ชุมชนบ้านหลวย เทศบาลเมืองลำพูน

ชื่อผู้เขียน

นายวิชัย ลักษณ์รุจิ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ซูเกียรติ ลีสุวรรณ์ ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ กรรมการ

บทคัดยอ

การศึกษาเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของครัวเรือน : กรณีชุมชน บ้านหลวย เทศบาลเมืองลำพูน มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาวิธีการในการจัดการ ขยะมูลฝอยของครัวเรือนในชุมชนบ้านหลวย และเพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำกับการมีส่วนร่วมใน การจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ในชุมชนบ้านหลวย โดยศึกษาจากกลุ่มผู้นำชุมชนที่เลือกไว้ จำนวน 4 ท่าน และศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากชุมชนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากครัวเรือนในชุมชนบ้านหลวย เทศบาลเมืองลำพูน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ ใช้การสัมภาษณ์สำหรับผู้นำชุมชน และใช้แบบสอบถามสำหรับหัว หน้าครัวเรือนในชุมชนบ้านหลวย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่า ร้อยละ และการทดสอบค่า χ^2 (Chi-Square)

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1.ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนมีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนตาม ประเภทของขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน สามารถใช้วิธีการจัดการได้ดี และเหมาะสมกับสภาพความ เป็นอยู่ของประชาชนไม่ทำให้เกิดปัญหาขยะภายในชุมชน และเทศบาลสามารถเก็บขยะได้สะดวก เรียบร้อย

- 2. ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนเคยมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้นำชุมชนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และประชาชนส่วน ใหญ่ในชุมชนยังมีความตระหนักต่อปัญหาขยะของชุมชน จึงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่าง ประชาชนในชุมชนกับผู้นำชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยและกิจกรรมอื่น ๆ
- 3. ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนมีทัศนคติความคิดเห็นที่ดีต่อผู้นำ และเห็นว่า ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชน ผู้นำได้รับการขอมรับจากประชาชน ในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ผู้นำได้ให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ในทุกขั้นตอน จึงทำให้เกิดเป็นความสามัคคี และร่วมมือกันในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ด้วยดี

Independent Study Title

Waste Management by Household Participation: A Case

of Banluay, Lamphun Municipality

Author

Mr. Wichai Lakruji

M.A.

Man and Environmental Management

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwan

Chairman

Prof.

Dr. Manat Suwan

Member

Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

Member

Abstract

The study of waste management by household participation namely, a case of Banluay, Lamphun Municipality had two objectives: firstly, to study the means of waste management of Banluay households, and secondly, roles of the community leaders and their participation in households waste management. The study was carried out with 4 designated leaders and 127 household members of Banluay community, as being selected by the use of simple random sampling technique. The tools used consisted of interviewing format for the community leaders and a set of questionnaires for the sample households. There were four parts in the questionnaires: 1) general basic data: 2) local opinions towards the community leadership: 3) participation in waste management: and 4) means of individual household's waste management. The statistics applied for this study were frequency, percentage and chi-square (χ^2) .

The results of this study were as follows:

1. The study on the means of individual household's waste management revealed that most of community dwellers had different methods in waste management varying different types of the waste. However, their methods were found quite effective and suitable for their ways of living. Therefore, there was no waste problem in the community and the municipality had no problem in collecting the waste.

- 2. The study on participation in waste management revealed that most of the community dwellers used to participate in waste management of the community in which its leaders had continuously promoted and supported the management process. Moreover, most of the community dwellers were well aware of waste problems of the community. Consequently, there were good cooperations between the community dwellers and their leader not only in waste management but also in other public activities.
- 3. The study on local opinions towards the community leadership revealed that most of the community dwellers had positive attitude toward their leadership. They agreed that the community leaders had an important role in managing the waste of the community. The community leaders encouraged the community dwellers to participate in waste management of the community in every stage. As a consequence, there were a unity and good-will cooperation in waste management being emerged within the community.